

Başvuru Numarası : 2024/1040
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.10.2024/46
Karar Numarası : 2024/1110
Başvuran : R.K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Orman Genel Müdürlüğü tarafından işe alım sürecinde avukatlar için son müracaat tarihi itibarıyla avukatlık ruhsatnamesine sahip olmak ve avukatlık ruhsatı aldıktan sonra en az 2 yıl mesleği ile ilgili çalışmış olduğunu belgelendirmek şartlarının aranmasının ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Orman Genel Müdürlüğü (Müdürlük) tarafından 6/4/2024 tarihinde yayınlanan İlan'da Malatya Orman İşletme Müdürlüğüne aralarında avukatlık mesleğinin de bulunduğu farklı meslek gruplarında 124 sözleşmeli personel alımı yapılacağını belirtildiğini, söz konusu İlan'da avukat alımı için “*Son müracaat tarihi itibarıyla avukatlık ruhsatnamesine sahip olmak ve avukatlık ruhsatı aldıktan sonra en az 2 yıl mesleği ile ilgili çalışmış olduğunu belgelendirmek*” şartlarının belirlendiğini, İlan kapsamında başvuru yaptığını ancak avukatlık ruhsatı aldıktan sonra en az 2 yıl mesleği ile ilgili çalışmış olduğunu belgelendirme şartını sağlamadığı gerekçesiyle başvurusunun Müdürlük tarafından iptal edildiğini, Müdürlüğün iptal işleminin kamu yararına, hizmet gereklerine ve hukuka aykırı olduğunu, avukatlık mesleğine giriş ve meslek ile ilgili düzenlemelerin 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nda düzenlendiğini, mezkûr Kanun’un 3’üncü maddesinde avukatlığa kabul şartlarının ve 9’uncu maddesinde ise avukatlık yemini ile meslek ünvanının kullanılabileceğinin hüküm altına alındığını, Kanun’da avukatlık mesleğinin 2 yıl çalışma ile daha etkin ve verimli yapılabileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmadığını ve bu hususta herhangi bir bilimsel çalışmanın da mevcut olmadığını, bu sebeple söz konusu şartın tamamen yersiz olduğunu, Avukatlık Kanunu’nda hukuk fakültesi mezunlarının avukatlık mesleğine kabulü ve eğitimi için en az 1 yıl süre ile mahkemede ve avukat yanında avukatlık mesleğine hazırlanmak amacıyla staj yapması şartının yer aldığını, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 70’inci maddesinde kamu hizmetine girme hakkının düzenlendiğini ve söz konusu hüküm gereği her Türk vatandaşının kamu hizmetine girme hakkının olduğunu, bununla birlikte aynı maddenin devamında hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırımın gözetilemeyeceğinin de belirtildiğini, ancak Müdürlük tarafından istenen avukatlık stajından sonra 2 yıl mesleği ile ilgili çalışmış olmak şartı ile görevin gerektirdiği niteliklerden fazlasının talep edildiğini, Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği’nin 10’uncu maddesinde avukatlık

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

kadrosuna atanmak için sadece hukuk fakültesi mezunu olma ve avukatlık ruhsatına sahip olma şartlarının istendiğini, Müdürlüğün ilgili Yönetmeliği'nde avukat kadrosu için aranmayan şarta, bahse konu İlan'da yer vermesinin açıkça hukuka aykırı olduğunu, benzer konuda Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2019/961E. ve 2020/932K. sayılı Kararı'nda "*Kurum mevzuatında yer almayan bir nitelik kodunun anılan düzenlemelere aykırı olarak kılavuzla belirlenemeyeceği sonucuna ulaşılmaktadır*" ve "*Belirli bir kadroya atama için adaylarda aranan nitelikleri duyurma fonksiyonu bulunan tercih kılavuzu ile kamu personelini ilgilendiren yeni düzenlemeler ya da ilave özel şartlar getirilmesi hukuk devleti ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.*" şeklinde ifadelerle yer verildiğini, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 17/2/2021 tarihli ve 2021/298 sayılı Kararı'nda ise Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) 2017/1 kılavuzunda yaş şartına yer verilmesinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline dair Danıştay On İkinci Dairesinin 2019/7930 sayılı Kararı'nı onadığını, ... yılında yapılan KPSS sınavında P3 puan türünde 90,21544 puan aldığını ancak söz konusu şart gerekçe gösterilerek Orman Genel Müdürlüğü avukat kadrosu alım ilanına başvurusunun reddedilmesinin mağduriyetine yol açtığını iddia etmekte; gereğinin yapılmasını ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)"

4. 6701 sayılı Kanun'un "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

5. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvurunun konusu*" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)"

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuru, başvuranın Orman Genel Müdürlüğünün sözleşmeli avukat alımı İlanı'na başvurduğu, avukatlık ruhsatı aldıktan sonra en az 2 yıl mesleği ile ilgili çalıştığını belgelendirmediği gerekçesiyle başvurusunun reddedildiği, avukatlık ruhsatını aldıktan sonra en az 2 yıl mesleği ile ilgili çalışmış olma şartının aranmasının eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağının ihlali niteliğinde bir uygulama olduğu iddiasıyla gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

12. 23/7/1965 tarihli ve 12056 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Genel ve özel şartlar" başlıklı 48'inci maddesi şöyledir:

"Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır.

(...)

B) Özel şartlar:

1. Hizmet göreceği sınıf için 36 ve 41 nci maddelerde belirtilen öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,

2. Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak."

13. Tarım ve Orman Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın 12'nci maddesine göre "Sözleşmeli olarak çalıştırılacakların, ilgili kurumun saptayacağı özel koşulların yanı sıra, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları gereklidir." İlgili hüküm gereği sözleşmeli personel alımını gerçekleştirecek kuruma personel alımına özel Kanun'da sayılan şartlara ek şartlar öngörme imkanı tanınmıştır.

14. 6701 sayılı Kanun'da cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

15. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuranın başvurusuna konu iddiasını 6701 sayılı Kanun hükümlerinde yer alan ayrımcılık temellerinden birine dayandırmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelini tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

10/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye